פריפי דפומבדיתא הקטרה מפגלת הקטרה ואפילו לרבנן דאמרי אין מפגלין בחצי מתיר ה"מ היכא דחישב א] ביה בשירים, ולבונה במילתא קיימא, אבל הכא דחישב לה בלבונה כמה דחישב ביה בכוליה מתיר דמי אמר רבא ב] אף אנן נמי תנינא *זה הכלל כל הקומץ, ונותן בכלי, והמוליך, והמקטיר לאכול דבר שדרכו לאכול, ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר חוץ למקומו פסול ואין בו כרת, חוץ לזמנו פגול וחייבין עליו כרת מאי לאו הקטרה דומיא דהנך מה הנך בין לאכול בין להקטיר ג] אף הקטרה בין לאכול בין להקטיר, לא, הנך בין לאכול בין להקטיר, הקטרה לאכול אין להקטיר לא, יתיב רב מנשיא בר גדא קמיה דאביי ויתיב וקא אמר משמיה דרב חסדא *אין הקטרה מפגלת הקטרה ואפילו *לר"מ דאמר מפגלין בחצי מתיר ה"מ היכא דחישב בהו בשירים, דקומץ מתיר דידהו, אבל הכא דקומץ לאו מתיר דלבונה הוא לא מצי מפגל ביה, א"ל אביי *עני מרי משמיה דרב א"ל אין, איתמר נמי אמר רב חסדא אמר רב אין הקטרה מפגלת הקטרה, אמר רב יעקב בר ד] אידי משמיה דאביי אף אנן נמי תנינא *שחט אחד מן הכבשים לאכול ממנו למחר הוא פיגול וחבירו כשר, לאכול מחבירו למחר שניהם כשרין מ"ט לאו משום דכיון דלאו מתיר דידיה הוא לא מצי מפגל ביה לא התם הוא דלא איקבע בחד מנא ה] אבל הכא דאיקבע בחד מנא כי חד דמו. אמר רב המנונא *הא מילתא אבלע לי רבי חנינא ותקלא לי ו] בכוליה תלמודאי *הקטיר קומץ להקטיר לבונה ז] (ולבונה) לאכול שירים למחר פגול מאי קמ"ל אי הקטרה מפגלת הקטרה קמ"ל לימא הקטיר קומץ להקטיר לבונה אי מפגלין בחצי מתיר קמ"ל לימא הקטיר קומץ לאכול שירים למחר אי תרוייהו ח] (אתא) קמ"ל לימא הקטיר קומץ להקטיר לבונה ולאכול שירים למחר אמר רב אדא בר אהבה לעולם קסבר אין הקטרה מפגלת הקטרה ואין מפגלין בחצי מתיר ושאני הכא ט] דפשטא ליה מחשבה בכולה מנחה. תני תנא קמיה דרב יצחק בר אבא הקטיר קומץ לאכול שירים לדברי הכל פגול והא מיפלג פליגי אלא אימא לדברי הכל פסול ולימא ה"ז פגול ור"מ היא תנא דברי הכל אתניוה, פיגול בפסול מיחלף ליה, הרי זה, בדברי הכל לא מיחלף ליה:

הדרן עלך הקומץ את המנחה

*הקומץ *את המנחה לאכול דבר שאין דרכו לאכול ולהקטיר דבר שאין דרכו להקטיר כשר, ר"א פוסל, לאכול דבר שדרכו לאכול, ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר פחות מכזית כשר י] *לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין: **גמ'** א"ר אסי א"ר יוחנן מ"ט דר"א אמר קרא *ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו *בשתי אכילות הכתוב מדבר אחד אכילת אדם ואחד אכילת מזבח לומר לך כשם שמחשבין באכילת אדם כך מחשבין באכילת מזבח וכשם שמחשבין מאכילת אדם לאכילת אדם ומאכילת מזבח לאכילת מזבח כך מחשבין מאכילת אדם יא] למזבח ומאכילת מזבח לאדם מ"ט מדאפקינהו רחמנא יב] להקטרה בלשון אכילה, ורבנן האי דאפקינהו רחמנא בלשון אכילה

דלא

ויקרא ז

פריפי דפומבדיתא. מפרש בפ"ק דסנהדרין (דף יז:) פיסה ואביימי בני רחבה דפומבדיתא: הקטרה מפגלת הקטרה. הקטיר קומץ ע"מ להקטיר לבונה יג] *לאחר זמן פיגול ואע"ג דאין מתיר מפגל את המתיר ולא דמי לשוחט את הכבש לאכול מחבירו למחר כדמפרש לקמן, דהתם לא איקבעו בחד מנא, הכא איקבעו בחד מנא: אפי' לאו הקטרה דומיא. דקומץ ונותן בכלי: הא הנך. בין חישב לאכול שירים למחר בין חישב להקטיר לבונה פיגול יד]: קומץ לאו מתיר דלבונה הוא. טו] דאמרן לעיל (דף יג:) דאינה בעיכוב מנחה: א"ל אביי. לרב מנשיא: עני מרי. ענני אחוי: משמיה דרב. כלומר אמרה רב חסדא להא מילתא משמיה דרב: מ"ט. שניהם כשרין: כחד דמו. ומפגל להקטרה דלבונה טז] (דמי) וה"מ לר"מ ולרבנן אבל לר' יוסי יז] דברים פירקין אין מתיר מפגל את המתיר ולא מפגלא הקטרת קומץ להקטרת לבונה: אבלע לי. הטעימני ולמדני: ותקילא לי. ושקולה לי כלומר חביבה עלי: ה"ג הקטיר קומץ להקטיר לבונה לאכול שירים. ולא גרסי' ולאכול יח] והכי פירושו הקטיר קומץ על מנת להקטיר לבונה למחר וע"מ לאכול שירים למחר: מאי קמ"ל. קא ס"ד דמשום חדא מהנך מחשבות מפגלא יט] וחד מינייהו אשמעינן ופיגול משום מחשבת להקטיר לבונה למחר הוא ולא משום לאכול שירים דאין מפגלין בחצי מתיר: לימא הקטיר קומץ להקטיר לבונ'. ולא לימא לאכול שירים כיון דההיא מחשבה לא מהניא למה לי *מחשבה (א) בהדי קמייתא ואי פיגול משום לאכול שירים הוא דמפגלין בחצי מתיר אבל להקטיר לבונה לא מהניא למה לי *לצרפה כ] בהדה: ואי תרוייהו קמ"ל. כא] *ואי לאכול קאמר שלא חישב אלא באחת מהן: לימא להקטיר לבונה ולאכול שירים. דמשמע תרתי מילי הקטיר קומץ להקטיר לבונה או לאכול שירים למחר: כב] דפשטא לה מחשבה בכולה מנחה. ואע"ג דלא מפגל בחדא מינייהו בהאי דחשיב בתרוייהו מפגלא: הא מיפלג פליגי. דלרבנן אין מפגלין בחצי מתיר: ולימא. ליה רב יצחק לתנא דלא לשנייה ותוקמא כדקתני פיגול: ור"מ היא. ואמאי שני מילתיה ותירץ ליה פסול: תנא דברי הכל אתניוה. הלכך איכא למימר דפסול אתנייה והא דתנא פיגול משום דאיחלף ליה פיגול בפסול: ה"ז כדברי הכל לא מיחלף ליה. הלכך אי הוה אתנייה ה"ז לא הוה אמר דברי הכל:

הדרן עלך הקומץ זוטא

הקומץ רבה: לאכול דבר שאין דרכו לאכול כו' דבר שדרכו לאכול פחות מכזית כשר. הא משנה יתירה דהא תנן בפ"ק (לעיל יב:) לאכול כחצי זית ולהקטיר חצי זית כשר אלא לר"א איצטריך דאע"ג דפסל ר"א במחשבה שלא כדרכו הכא לא גזר פחות מכזית אטו כזית: **גמ'** כשם שמחשבין מאכילת אדם לאדם ומאכילת מזבח למזבח. כשם שפוסלת מחשבה בדבר אכילת אדם כג] (כגון שירים אם חישב עליהן לאדם למחר: מאכילת מזבח. כגון קומץ אם חישב עליו למחר*) למזבח פוסלת כך פוסלת

מחשבת

*) למזבח בס"ד לגי' ד"ה כך פוסלת מחשבת וכו' ז"ק

הקומץ את המנחה כו'. משום דבעי למתני ר"א פוסל איצטריך דלגופיה לא איצטריך דממתני' דפ"ק (לעיל יב.) שמעינן דקתני לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר חוץ למקומו פסול חוץ לזמנו פיגול הא לאכול דבר שאין דרכו לאכול ולהקטיר דבר שאין דרכו להקטיר כשר דליכא למימר מדיוקא לא שמעינן כשר אלא דלא הוי פיגול אבל פסול הוי דבסוף פ"ק (דף יג:) משמע דאפילו כשר שמעינן מינה גבי הא דדייק טעמא דלאכול ולהקטיר ה"ופי' כרתן מדיוקא דחוץ למקומו שמעינן דכשר: שאין אכילה והקטרה מצטרפין. בסוף פ"ק (ג"ז שם:) מוקי לה ר' ירמיה כר"א ואביי מוקי לה כרבנן: מדאפקינהו רחמנא בלשון אכילה. תימה מינה דאכילת מזבח לאדם אבל כה] (אכילת) אדם לאכילת מזבח מנלן דדומיא דהכי אמר בהקומץ זוטא (לעיל דף טו.) לחם איקרי תודה תודה לא איקרי לחם ויש לומר כו] דבפסוקי' דקרא קיימי ב' האכילות אבשר זבח תודת שלמיו וקרא קאי דמזה לא מצו רבנן מידי:

דלא

כו א ב ג ד מיי' פי"ח מהל' פסה"מ הל"ח :

א ה מיי' פי"ד שם הלכה ח :

ב ו ז מיי' שם הלכה י :

לאחר פיגול ז"ק

לעיל יג.

ומפגל להקטרה דלבונה וה"מ כו' דאין כו' במפגל לא מפגלא ז"ק

[פסחים סג. ופ"ג]

[לקמן פט. סנהדרין כ. ב"ק סס:]

לגרסא מחשבה ז"ק

לצרפה בהדי בס"ד ז"ק

ז"ל ואי

[לעיל יב]

זבחים כט: לג. סס. לעיל יב

[זבחים יג: כט: חולין פא:]

מאכילת מזבח לאדם אבל מאכילת אדם כו' ז"ק

נרסא כו.

הש"ק פ"א

ז"ק פ"א

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לימא וכו' מחשבה זו בהדי :

שיטה מקובצת

א] דחישב ביה : ב] אף אנן נמי תנינא. לא הוי מסיק כמו חדא דלעיל דת"כ הקטרה לאכול לא מתוקם אלא כר"מ דאמר מפגלין בחצי מתיר ולא סייעתי תנינא אלא לאפוקי מתני' דלקמיה דאמרי דאמרי' לר"מ אין הקטרה מפגלת הקטרה. תר"ה : ג] אף הקטרה בין לאכול בין להקטיר. ע"כ לא אתיא כר' יוסי דלר' יוסי אין מתיר מפגל את המתיר. תר"ה : ד] יעקב בר אבא : ה] אבל הכא דאיקבע בחד מנא כו' משמע דלרבנן דאמרי אין הקטרה מפגלת הקטרה לא סבירא להו האי טעמא ותימה דלעיל קאמרי רבנן דפליגי וכי

לרבי יוסי בריש פרקין [דף יג ע"ב] ת"ל דהיינו דוקא בקומץ להקטיר לבונה [למחר] שהקטירנה [חשב להקטיר] הקטרה ולבונה א) תל"ד שהיה כבר בכלי אמר קודם קמיצתו. תר"ה : ו] ותקילא לי בכולי : ז] תיבת ולבונה נמחק : ח] תיבת אתא נמחק : ט] דפשטה אות א' נמחק : י] לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית. וקשה לתירוץ הקונטרס הא תינח לאביי אלא לר' ירמיה דמוקי משנה דפ"ק כר' אליעזר מאי איכא למימר וי"ל דאי ממתני' דפ"ק הוה אמינא התם ואה"נ מחלוקת היא ואין הלכה כסתם לכך הדר ותנייה בסך פרקין אתה המחלוקת ולמדך הא לאכול ולאכול דבר שאין דרכו לאכול מפרשים וכיון קשה דמשמע וטעמא דר' אליעזר משום גזירה ובגמרא מפיק ליה מקרא וצריך עיון. תר"ה. ובתוס' אחרות פ"ה לא גזירה דהא איכא מ"ד בגמרא דרבי [אליעזר] אפי' כרת מחייב ומקראי ילפינן ליה ולפי זה לא שייך האי טעמא וי"ל דמ"ם לר"א אצטריך דר"א כיון דאמר ר"א מחשבין מאכילת אדם למזבח ומאכילת מזבח לאדם מה דתימא נגזר לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית אמר לאכול תני זית שירים וחצי זית קומץ וכיון קשה הא תינח לאביי דמוקי משנה דפ"ק כרבנן וכו' תראות לפרש משום פלוגתא דר"א אצטריך למתני רישא שאינו בפ"ק ואגב דתני דבר שאין דרכו לאכול משום פלוגתא דר"א תני נמי כחצי זית : יא] מאכילת אדם לאדם ומאכילת מזבח למזבח : יב] תיבת להקטרה נמחק : יג] להקטיר לבונה למחר ותיבות לאחר זמן ליתא : יד] פיגול קומץ הוא סוף דיבור ומה"ד לאו מתיר : טו] דאמר לעיל אינה : טז] ולבונה ה"מ תיבת דמי נמחק : יז] לר' יוסי דאמר בריש : יח] ולאכול וכו' פירושו : יט] וחד מינייהו אשמעינן אי הקטרה מפגלת הקטרה אשמעינן ופיגול : כ] לצרפה בהדי הס"ד : כא] קמ"ל לאכול : כב] דפשטה : כג] דרכו לאכול למחר ולאכול דבר שדרכו לאכול כו' פחות מכזית כשר לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר הא משנה יתירה כו' ולהקטיר כחצי זית : כד] תיבת אכילת ליתא : כה] תיבת כגון ליתא : כו] וי"ל דפשטיה :

א) נראה דצ"ל שבשעת הקמיצה חישב להקטיר הלבונה למחר ועדיין היא בכלי אבל קודם קמיצה.

שכשת

נושא/מבנה

◇ חריפי דפומבדיתא

רב חסדא ורב

מק' אי אמרינן הקטרה מפגלת הקטרה - מי שהקטיר קומץ ע"מ להקטיר לבונה למחר

◇ - סיוע למלאו מפגלות

◇ - סיוע למ"א אינו מפגלות

נושא

מה מקורו של ר"א

לסובר שהקומץ את המנחה

לאכול דבר שאין

דרכו לאכול -

פסול